

УДК 338.48.640.41 (083.97)

Галина Щука

*д-р пед. наук, професор,
професор кафедри географії та туризму,
Закарпатський угорський інститут
ім. Ференца Ракоці II*

ВІДОБРАЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО КОНТЕКСТУ В ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 242 «ТУРИЗМ»

Процес підготовки фахівців для всіх сфер господарства має орієнтуватися на потреби власного регіону. Отож під час формування освітньо-професійних програм значну увагу слід приділяти регіональному контексту. Професійна освіта в туризмі теж не виняток. Проте у разі ознайомлення з ОПП складно простежити приналежність закладу вищої освіти до певного регіону, оскільки регіональний контекст подано поверхово.

Однією з причин такої ситуації є те, що не всі гаранті ОПП розуміють, яким чином можна врахувати регіональні особливості під час визначення цілей освітньої програми (ОП) та програмних результатів навчання (ПРН). Мета цього дослідження – показати, як за допомогою результатів SWOT-аналізу сфери туризму регіону визначити регіональний контекст в ОПП.

SWOT-аналіз розвитку сфери туризму власного регіону можна провести самостійно, але ми взяли за основу результати діяльності робочої групи з розроблення проєкту Регіональної стратегії розвитку Закарпатської області на період 2021–2027 років [1]. Природно, що до уваги брали не всі отримані дані, а лише ті, які дотичні до освітнього процесу та можуть бути реалізовані силами науково-педагогічних працівників кафедри.

Отримані результати подаємо в таблиці (див. табл. 1).

Таблиця 1

**Визначення регіонального контексту
в програмних результатах навчання**

Риси сфери туризму Закарпаття	Програмні результати навчання	Реалізація в освітньому процесі
Географічне розташування області (межує з Угорщиною, Румунією, Польщею, Словаччиною)	Володіти угорською / румунською / чеською / польською мовою (мовами) на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності	Навчальна дисципліна «Угорська / румунська (і т.д.) мова за професійним спрямуванням»
	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства України та сусідніх держав для налагодження транскордонного співробітництва в сфері туризму	Модуль «Правове регулювання туристичної діяльності в Угорщині / ...» у структурі дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності»
	Розробляти та реалізувати проекти з інтеграції області в Європейські туристичні маршрути	Модуль «Транскордонний туроперейтинг» у дисципліні «Туроперейтинг»
Відсутність бази культурно-історичних визначних пам'яток	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці технологію створення науково-технологічної та інформаційної бази культурно-історичних визначних пам'яток	Практичні заняття навчальної дисципліни «Туристичні ресурси Закарпаття»
Наявність унікальних диференційованих туристично-рекреаційних продуктів (традиції, гастрономія, фестивалі, SPA та ін.)	Розробляти, просувати та реалізувати еногастрономічні, етнічні, подієві, лікувально-оздоровчі тури Закарпаттям; формувати відповідні програми перебування туристів	Модуль «Спеціалізовані тури Закарпаттям» у дисципліні «Туроперейтинг»
Пасивність туристично-інформаційних центрів та центрів просування туристичних послуг	Надавати інформаційні послуги споживачам туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій	Модуль «Організація роботи ТІЦ» у дисципліні «Організація туристичних послуг» / однойменна навчальна дисципліна / навчальна лабораторія «ТІЦ»
Відсутність чіткого позиціонування Закарпаття як туристичного краю № 1	Знати і вміти позиціонувати рекреаційно-туристичний потенціал краю	Модуль «Маркетинг дестинацій» у дисципліні «Маркетинг туризму»/ однойменна навчальна дисципліна

Очевидно, що ми представили лише незначну частину тих проблем, які характерні для сфери туризму Закарпаття. Можна говорити також про:

- відсутність визначення пріоритетних для регіону видів туризму і планомірної роботи в цьому напрямі (вимагає формування компетентностей з менеджменту дестинації);
- невідповідність ціни і якості послуг (компетентності з управління якістю послуг, ціноутворення);
- недостатній рівень підприємницької активності населення (формування здатності до підприємницької діяльності) тощо.

Таким чином, для того, щоб представити регіональний контекст в освітньо-професійній програмі можна взяти за основу результати SWOT-аналізу розвитку туризму цієї території і встановити, які компетентності потрібні майбутнім фахівцям, щоб нівелювати слабкі сторони, скористатися можливостями та уникнути загроз.

Ключові слова: регіон, освітньо-професійна програма, спеціальність «Туризм», SWOT-аналіз.

Список використаних джерел

1. Регіональна стратегія розвитку Закарпатської області на період 2021–2027 років [Електронний ресурс]. – URL: <https://carpathia.gov.ua/storage/app/sites/21/Economics/201001–1840p.pdf>